

# DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, kölcsönkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirat és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szombath, 1930 október 25

Ára 16 fillér

VI. évfolyam, 241. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta regge

## Az árvizi fogadalom beváltása és a kultuszminiszter diszpolgárrá választása Szeged diszközgyűlésén

„Nem elég, hogy Szeged egyetemi város, Szegednek gazdag várossá kell lennie!”

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi ünnepségek rendezése mindenre gondolt, mindennel számolt, csak azzal nem, hogy belekotárkodhatik a nagygonddal összeállított műsorba az eső is. Pedig alaposan belekotárkodott és mérhetetlenül sokat rontott az ünnepségek hangulatán. A házak ormaira, a tornyokra kitűzött zászlók elázva, ernyedten lógtak bele a ködös, komor levegőbe, az aszfalton nagy tócsákban gyűlt össze az esővíz, az emberek kifeszített ernyők alatt menekültek a szűnni nem akaró eső elől fedél alá.

Pedig olyan szépen elrendezték, kitervelték a dolgokat. A városháza előtt, a szakadó esőben diszruhás lovasrendőrök álltak diszorséget, a kapuban az aranybotos várnagy, a széles lépcsőkön biborszőnyegek, rengeteg dísznövény, pálmák, ózszirózsák, a közgyűlési terem falain zöld girlandok, cimerek. A csillárok sziporkázva szórták a fényt, az egyikről mikrofon csüngött a rendkívüli közgyűlés szónokainak kijelölt helye felé, háromlábú állványon mikrofon várakozott az elnöki emelvény előtt is. Zsufolt padsorok, feketeruhás városatyák, roskadozó karzatok. A közgyűlésen a szociáldemokrata városatyák elvi álláspontjuk miatt nem jelentek meg.

A meghívók szerint a közgyűlés pontosan tizenkét órakor kezdődött volna. Amikor a városháza harangja elzengte a delet, már mindenki a helyén volt és kíváncsian tekintgetett a baloldali ajtó felé, várták a főispánt, az előadókat, a vendégeket. De az ajtó nem nyílt fel, nagyon sokáig csukva maradt, az óra mutatója elérte az egyest, amikor végre jöttek a hirhozók, hogy rögtön kezdődik. A késelemnek az volt az oka, hogy igen hosszúra elhúzódott a mise a fogadalmi templomban, meg az egyetem közgyűlése is.

Egyet ütött a városháza tornyában az óra, amikor végre felnyílt a főispán szobájának az ajtaja és

### bevonultak a közgyűlési terembe

az egyházi méltóságok, élükön Angelo Rotta pápai nuncius és dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök. A rendezőség a jobboldali padsorok elé helyezett székeken helyezte el a püspököket. Az első szék üresen maradt, azt a kultuszminiszternek tartották fenn, utána il en sorrendben foglaltak helyet az egyháztitkárok: Haász tábori püspök, gróf Zichy kalocsai érsek, dr. Glattfelder Gyula csanádi, Rott Nándor veszprémi, Hannauer Á. István váci, Virág Ferenc pécsi, Shvoy Lajos székesfehérvári püspök és Horváth Győző segédpüspök. Az egyházi méltóságok lila palástban jelentek meg a zajosan éljenző közgyűlési teremben.

A baloldali középpadsorok előtt foglalt helyet az egyetem aranyláncos tanácsa, dr. Kovács Ferenc rektor, Kiss Albert, Ditrói Gábor, Huszthy József és Fröhlich Pál dékánok, majd Foerk Ernő és Herczeg Ferenc.

A jobboldali padmezőny előtt kapott helyet Löw Immanuel, Kiss Ferenc, dr. Négyessy

László és dr. Kenyeres Balázs, baloldalon pedig Kerétsz K. Róbert államtitkár, Petri Pál államtitkár, dr. Menyhárt Gáspár, dr. Csenyery János, Back Bernát.

Egy óra után néhány perccel vonultak be a közgyűlési terembe dr. Aigner Károly és dr. Somogyi Szilveszter polgármester vezetésével

## az árvizi fogadalom

beváltására vonatkozó javaslatát.

A kulturtanácsnok ünnepélyes csendben kezdte meg a terjedelmes javaslat felolvasását, amely gyakran megszakadt a közgyűlés fel-feltörő ovációja miatt. A határozati javaslat fontosabb részletei a következők:

Dr. vitéz Szabó Géza kulturtanácsnok terjesztette elő a következő határozati javaslatot.

— Szeged város törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése a mai napnak ebben az ünnepi pillanatában örvendező lélekkel, a jól elvégzett munka megnyugvást árasztó érzésével állapítja meg és jelenti, hogy a hullámsírból újjáéledt város lakosságának a törvényhatóság 1880. évi november hó 28-iki közgyűlése egyhangú lelkesedéssel nyilvánított akarata szerint, félszázad csaknem szakadatlan munkássága után, teljesült a fogadalom: az 1883-ban kijelölt helyen készült áll a templom arra, hogy magasztos rendeltetése mellett az alkotó magyar őserőt is szimbolizálja. Midőn a törvényhatósági bizottság a város anyai balsorstól sujtott, de szorgos, józan munkás csete révén ismét életre virradt népe nagy fogadalmának becsületes beváltását hirdeti, a benső hálá ünnepi érzelmével kíván megemlékezni mindazokról, kik munkájukkal, gondoskodásukkal hozzájárultak ahhoz, hogy ma a tömörkedés, háboru, forradalom, gazdasági lerongyolódás, országrészek elcsatolása közben a fogadalmi templom mint a magyar élniakarás, a szebb magyar jövő ígérete áll és állni fog évszázadokig.

— Az ünnepi alkalomból mélyszéges tisztelettel, rendíthetetlen ragaszkodásának, szeretetének és hódolatának kifejezésével üdvözlő Szeged város törvényhatósági bizottságának ünnepi közgyűlése országunk 10 év óta bölcsen vezérlő kormányzóját: vitéz nagybányai Horthy Miklós őfőméltóságát, aki ebből a városból indította meg seregeit a kommunizmus féktelen uralmának megdöntésére s kinek keze munkája nyomán egy évtized alatt megújódott és felemelkedett a trianoni átok borzasztó terhe alatt nyögő, de a szebb, boldogabb jövőjében min is bizó magyar hon.

— Meleg üdvözléssel fordul Szeged városának második újjáépítőjéhez: Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter urhoz, aki mind n módot megragadott arra, hogy ez a határszélre került város messze világító fáklája legyen a kulturának.

— Mélyszéges üdvözléssel fordul a székhelyéről száműzött, de körünkben ott n a talált Szent Gellért utódához: moori Glattfelder Gyula csanádi püspök urhoz, aki már akkor, midőn még székhelye távol volt, Szeged iránti jóakarátának, e város kulturális és jótékony intézményeinek hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban való részesítésével sokszoros tanujelét adta.

— De az igazi hála és kegyelet őszinte hangj n emlékezik meg a törvényhatósági bizottság a mír sirban pihenő templomépítő nagyokról: dr. Lázár György polgármesterről, Bonnaz Sándor csanádi püspökről, Pály Ferenc polgármesterről, Jászav

a tanácsnokok. Amikor a hatóság vezetői elfoglalták az elnöki emelvényen helyeiket, a jobboldali karzaton a dalárda rázendített a Magyar Hiszekegyre, amelyet a közgyűlés tagjai állva hallgattak végig.

A közgyűlést a főispán a megjelent előkelőségek és egyházi méltóságok üdvözlésével nyitotta meg. A törvényhatósági bizottság lelkes éljenzéssel ünnepelte közben a pápa követét, Angelo Rotta címzetes érseket, aki felállva helyéről, áldó mozdulatokkal köszönte meg az ovációt.

Bejelentette ezután a főispán a rendkívüli közgyűlés napirendjét, majd felkérte dr. vitéz Szabó Géza kulturtanácsnokot, hogy terjessze elő a kisgyűlésnek

Géza címzetes püspökről, dr. Ivánkovits Sándor tiszti főügyésztől, valamint a többi egyházi és világi vezető egyéniségről, háláját fejezi ki mindazokkal szemben, akik 50 évvel ezelőtt a fogadalmat letették, közöttük az akkori városi tanácsnak egyetlen életben lévő tagjáról, Zombory Antalról, akinek megadajott, hogy megérje a fogadalom valóra váltását.

— Megemlékezik az élökről, a város mai vezetőiről, akik a fogadalmat valóra váltották. Végül hálája teljességével emlékezik meg Szeged egész lakosságáról, adófizető közönségéről, kiknek filléreiből épült fel Székesegyházunk.

— Ehhez a mi különlegesen szegedi ünnepünkhöz méltó fénytel sorakozik a Csanádi Egyházmegye dicső, krisztusi munkában és szeretetben, tanításban és a nemzeti élet felvirágoztatásában eltelt 900 évének ünnepe. Három nemzeti szent árasztja dicsőséges ragyogását Isten szentjeinek köréből a jubiláns egyházmegyére: az első magyar király: Szent István, aki az egyházmegyét megalapította, — Szent Gellért, aki első püspöke volt, akinek szelleme, lángoló hite a nyugati civilizációba kapcsolta bele honunk déli részeit és a harmadik: Szent Gellértünk tanítványa és a Szent Gellért szellemének letéteményese és szentjeik között is kiváló a lilomos királyfi: Szent Imre. A legrettenetesebb nemzeti pusztulás és gyász idején is ennek az egyházmegyének püspökei, papjai, szerzetesei töltötték meg a csüggedő országrész lakosságának lelkét egy jobb jövő reményével. Most, amikor oly mélyen porba sulytott bennünket az igazságtalan sors, legyen ez bátorító és felemelőn vigasztaló tudat a határaitól megfosztott csonka Csanádi Egyházmegye és Csonkamagyarország számára egyaránt.

— Szeged város törvényhatósági bizottságának ünnepi közgyűlése mindezt hálával és hódolattal köszöni a Csanádi Egyházmegyét. Mindezek után a törvényhatósági bizottság határozatilag is kimondja, hogy a törvényhatóság mai keltős ünnepe a fogadalmi templom felépítésének befejezése és felszentelése és az ezzel egybekapcsolódott Csanádi Egyházmegye 900 éves jubileuma és a Ferenc József Tudományegyetem zárókövének elhelyezése a törvényhatóság mai ünnepi rendkívüli közgyűléseinek jegyzőkönyvébe örök időkre szólóan megörökíttessék.

A nagy éljenzéssel fogadott javaslatához dr. Kószó István kért szót. Hosszabb beszédben méltatta a fogadalmi templom felszentelésének jelentőségét, hálás szavakkal emlékezett meg a csanádi püspökről, aki áldozatkész szívvel segítette a várost ötvenéves fogadalmának beváltásához és kérte, hogy a javaslatot a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadja el.

Ehez a javaslatához más szónok nem jelentkezett és a főispán megállapította, hogy a törvényhatósági bizottság a kisgyűlés javaslatát egyhangulag elfogadta.